

РЕЦЕНЗІЯ
на науково-дослідницьку роботу
**«Філософія екзистенціалізму як засіб становлення сучасної
особистості»**

Наукове відділення філософія та суспільствознавство

Секція філософія

Автор Андрієша Микити Артемовича

Екзистенціалізм – являє собою напрям у філософії, що позиціонує і досліджує людину як унікальну духовну істоту, що здатна до свободи вибору власної долі. На сучасному етапі розвитку суспільства свобода особистості, прояв і виокремлення прав і свобод людини в суспільстві набуває актуальності.

Мета дослідження – проаналізувати один із засобів формування розвитку особистості через філософську концепцію екзистенціалізму, зосереджена в анотації до роботи. Головна її цінність – дізнатися наскільки актуальна концепція екзистенціалізму на сьогоднішній день для сучасної молоді.

Чітко визначені методи дослідження, автор широко використовує їх у всій роботі.

Робота носить теоретичний характер.

Автором проведено аналіз наукової літератури, де людина розглядається як сукупність цінностей, з'ясовується положення людини в суспільстві і світі.

В роботі зосереджено увагу на визначальних рисах екзистенціалізму; приділено значну увагу категорійному визначенню поняття «екзистенціалізм»; виокремлено релігійний та атеїстичний екзистенціалізм.

Слід наголосити на зауваженнях до роботи:

1. Об'єкт дослідження визначений автором, скоріш, відображає одне із завдань, яке поставив на початку роботи автор. Тому, напевно, автор і не зміг виокремити предмет дослідження.

2. Мета не досягнута повною мірою. Оскільки не визначено вплив і

ефективність концепції екзистенціалізму на сьогоднішній день для сучасної молоді. Хотілось би почути власні роздуми автора на досліджену тематику.

Зауваження носять рекомендаційний характер.

Науково-дослідну роботу Андрієша Микити Артемовича за темою «Філософія екзистенціалізму як засіб становлення сучасної особистості» рекомендовано до захисту на II (обласному) етапі Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів Малої академії наук України у 2022 році.

Рецензент:

доцент, к.ю.н.,

доцент кафедри історії та права
ДВНЗ «Донецький національний
технічний університет»

Ольга ГАНИЧ

Ліцше к.ю.н., доцент кафедри історії та права ДВНЗ «Донецький національний технічний університет»
зас.нач. [Signature] Ольга Ганич
[Signature] Ірина Ганецька

РЕЦЕНЗІЯ

на науково-дослідницьку роботу учениці 11 класу

Малинки Анастасії Віталіївни

на тему «Феномен самотності під час пандемії»

В епоху бурхливого розвитку інформаційно-комунікаційних технологій, які створюють нові можливості для взаємодії між людьми, що знаходяться на значній відстані один від одного, можна було б говорити про подолання ізольованості людей, про наявність можливостей доступу до різних соціальних груп, знаходження та спілкування з людьми, що мають спільні інтереси. Але, як свідчать результати наукових досліджень, проблема самотності залишається досить поширеним психологічним явищем, особливо актуалізується дана проблема в умовах глобальної пандемії. Виходячи з цього, науково-дослідницька робота Малинки Анастасії є актуальною та має практичну цінність.

У своєму дослідженні Малинка Анастасія розглядає низку факторів, що сприяють виникненню самотності. Наприклад, це може бути низька самооцінка, яка призводить до уникнення контактів з іншими людьми через страх піддатися критиці. Авторка також досліджує дві основні тенденції самотності – позитивну та негативну. Позитивна дозволяє особистості зазирнути в найвіддаленіші куточки душі, зробити критичний аналіз пройденого, подивитися на себе з різних боків, оцінити з позицій раціонального, впорядкувати емоції. А негативна навпаки - руйнує людську особистість, вносить якісний розлад у систему життєвого світу людини: люди відчують себе покинутими, відірваними, забутими, непотрібними.

На особливу увагу заслуговує те, що дослідниця проводить власне соціологічне дослідження та пропонує кілька способів боротьби із самотністю. А саме, найкращими шляхами подолання такого складного феномену є самовдосконалення, позитивні роздуми про теперішнє й минуле, прагнення до спілкування, поринання в навчання, фізична, творча діяльність. Необхідно зазначити, що в разі виникнення почуття пригніченості та безнадії

під час самотності найважливішим кроком є звернення до фахівця, який допоможе подолати тривогу та нав'язливі думки.

До зауважень можна віднести наступне:

по-перше, у представленій роботі відсутня анотація;

по-друге, у вступі дослідниця не вказує методи наукового пізнання, які було використано у процесі дослідження та не надано аналіз джерельної бази;

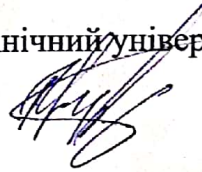
по-третє, у деяких підрозділах, аналізуючи думки різних науковців, дослідниця не робить власних висновків.

У цілому роботу виконано на досить високому рівні, відповідно до вимог даного типу досліджень, тому робота Малинки Анастасії заслуговує уваги та схвалення.

Доцент кафедри історії та права

ДВНЗ «Донецький національний технічний університет»,

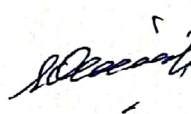
кандидат юридичних наук, доцент

В.М. Грудницький

Підпис к.ю.н, доцента В.М.Грудницького засвідчує:

Старший інспектор з кадрів

01. 2022

РЕЦЕНЗІЯ
на науково-дослідницьку роботу
**«Головні проблеми побудови громадянського суспільства в Україні:
філософський аспект»**

Наукове відділення філософія та суспільствознавство

Секція філософія

Автор Нестеренко Олександр Віталійович

Передумовою демократичних перетворень різних сфер життєдіяльності є зміна державного ладу в Україні. Наше суспільство стало на шлях подолання успадкованої командно-адміністративної системи до сталого розвитку. Формування і розвиток громадянського суспільства передбачає проведення перетворень в багатьох сферах життя: особистісній, соціальній, економічній, політичній, сфери культури тощо. Посилення ролі громадськості на процеси, що виникають в суспільстві не можна переоцінити. Тому актуальність дослідження обґрунтована.

Мета, об'єкт, предмет дослідження чітко сформовані. Автор в роботі намагався розкрити всі поставлені завдання.

Робота містить дослідницький теоретичний характер.

Заслугує на увагу ознаки розвиненого громадянського суспільства, які наводить автор в роботі. Приділена увага таким категоріям, як «громадянин», «громадянські інститути». Досліджено відносини держави, людини і суспільства в цілому, виявлено недостатню роль державних владних інституцій при побудові демократичного громадянського суспільства. Позитивним є те, що в роботі використано статистичні данні щодо опитування про стан громадянських інститутів та суспільства в цілому.

До роботи є зауваження:

1. У вступі, як і в самій роботі не вказані методи дослідження.
2. Автор перелічує науковців, називаючи тільки їх імена, не роблячи посилання на їх наукові роботи в переліку. Складається враження, що автор з ними (роботами) не був ознайомлений, та не використовував при дослідженні.

Не зважаючи на зауваження, науково-дослідну роботу Нестеренка
Олександра Віталійовича рекомендовано до захисту на II (обласному) етапі
Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів
Малої академії наук України у 2022 році.

Рецензент:

доцент, к.ю.н.,

доцент кафедри історії та права

ДВНЗ «Донецький національний
технічний університет»

Ольга ГАНИЧ

Ліцше к.ю.н., доц., доцентка каф. історії та права

ДВНЗ «Донецький національний технічний університет»
засі. проф. Ірина Ганевич

РЕЦЕНЗІЯ

на науково-дослідницьку роботу учня 11 класу

Слов'янського педагогічного ліцею

Патратія Назарія Романовича

на тему «Роздуми над проблемами апокаліпсису

як складова філософії Василя Стуса»

Василь Стус – великий поет ХХ століття. Він став символом незнищенності людського духу, національної гідності й мистецького самоутвердження попри всі заборони, переслідування, арешти, заслання, тюрми й табори. Самобутній поет Василь Стус відтворив найприкметніші риси своєї доби. Він успадкував і синтезував глибинні народні джерела художнього образотворення, водночас спираючись на світову модерну поезію і філософію екзистенціалізму. Виходячи з цього, дослідження проблем апокаліпсису як складової філософії Василя Стуса має науковий інтерес, тому науково-дослідницька робота Патратія Назарія є актуальною та має практичну цінність.

У своєму дослідженні Патратій Назарій розглядає тип філософування, який демонстрував Василь Стус і який був для нього органічним за життєвих обставин. У філософських текстах В. Стус постає заперечником та критиком християнства, щонайменше агностиком, проте, бунтуючи проти християнської релігії, він глибоко замислюється над проблемою дороги до Бога, Божого суду, смерті тощо; вважає, що страждання несуть очищення, повертають людині внутрішню гармонію.

Автор дослідження акцентує увагу на тому, що Біблійні образи, а саме образи Апокаліпсису із Об'явлення Іоанна Богослова, висвітлені Василем Стусом у збірці поезій «Палімпсести», не були достатньо досліджені сучасними науковцями.

До зауважень можна віднести наступне:

по-перше, наукова новизна дослідження передбачає конкретний результат, а автор в якості наукової новизни вказує, що вперше зроблено

спробу дослідження філософських поглядів Василя Стуса на проблеми Апокаліпсису, і в той же час, у самій роботі присутні посилання на дослідження інших авторів творчості Василя Стуса;

по-друге, у тексті роботи автор вказує прізвища різних філософів, науковців, що досліджували проблеми Апокаліпсису та творчу діяльність Василя Стуса, а кінцевий перелік джерела складається всього із тринадцяти найменувань, часина із яких це енциклопедії.

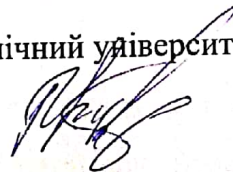
У цілому структура дослідження має чітку логіку доведення та викладення матеріалу, використовуються різноманітні методи наукового пошуку.

Роботу виконано на досить високому науковому рівні, відповідно до вимог даного типу досліджень, тому робота Патратія Назарія заслуговує уваги та схвалення.

Доцент кафедри історії та права

ДВНЗ «Донецький національний технічний університет»,

кандидат юридичних наук, доцент

В.М. Грудницький

Підпис к.ю.н, доцента В.М.Грудницького

Старший інспектор з кадрів

09.01.2022.